

ZORG- TECHNOLOGIE

WAT IS ZORGTECHNOLOGIE EN HOE KUN JE DIT
INZETTEN?

Wat is zorgtechnologie?

Zorgtechnologie, het klinkt mooi, maar wat is het nu eigenlijk? Aan welke randvoorwaarden moet je voldoen om deze technologie in te zetten? Hoe kan Nedap ONS hierin faciliteren? In dit Whitepaper geven we antwoord op deze vragen en leggen we uit welke zaken geregeld moeten worden voordat je als zorgorganisatie met de inzet van zorgtechnologie kunt beginnen.

Met zorgtechnologie wordt bedoeld: *“Alle technologische hulpmiddelen die je kunt inzetten op het gebied van wonen, zorg en welzijn in de gezondheidszorg en welzijnssector, voor zowel zorgprofessionals als cliënten en hun netwerk”*¹. Je kunt denken aan robotica, eHealth en domotica.

Zorgtechnologie wordt steeds populairder. Steeds meer zorgorganisaties zetten verschillende vormen van zorgtechnologie in om de druk op/belasting van de zorgmedewerker te verlagen en de kwaliteit van zorg te waarborgen en/of te verbeteren. Steeds meer zorgverzekeraars sturen aan op het gebruik van zorgtechnologie als oplossing voor de arbeidskrapte en om de zorg betaalbaar te houden, door de inzet van technologie in plaats van het inzetten van medewerkers².

Stappen rondom zorgtechnologie

We lichten het proces rondom zorgtechnologie toe met een voorbeeld. Aan de hand van dit voorbeeld bespreken we de te zetten stappen voor de inzet van zorgtechnologie.

Mevrouw Janssen is 78 jaar en nog altijd goed ter been. Ze heeft beginnende dementie en krijgt wijkverpleging. De verpleging helpt haar met eten, drinken, medicijnen innemen en douchen, omdat ze het anders vergeet. Maar mevrouw zit helemaal niet te wachten op deze hulp. Ze wil alles graag zelf doen en ze heeft geen zin in de bemoeienis van de verpleging. Verpleegkundige Mandy geeft zorg bij mevrouw Janssen en stelt voor om de sociale robot “Tessa” in te zetten bij mevrouw Janssen. Tessa ondersteunt bij de dagelijkse structuur en geeft suggesties voor activiteiten. Tessa herinnert mevrouw eraan om te eten, drinken, douchen en medicijnen in te nemen. Mevrouw Janssen is erg blij met de oplossing. Ze heeft minder zorg van de verpleging nodig. Lange tijd gaat dit goed. Echter, na een jaar zijn door de dementie de geestelijke vermogens van mevrouw verslechterd en vergeet mevrouw, ondanks de herinneringen van Tessa, te eten en te douchen. Er wordt besloten om Tessa niet langer in te zetten en om over te gaan op volledige verzorging door de verpleging.

Dit voorbeeld bevat veel stappen met betrekking tot het aanvragen en gebruik van zorgtechnologie. Er zijn namelijk voorwaarden waaraan voldaan moet worden, voordat zorgtechnologie ingezet kan worden.

1. Allereerst zal de zorgmedewerker bekend moeten zijn met de mogelijke vormen van zorgtechnologie die ingezet kunnen worden (binnen de organisatie) en in welke situaties deze zorgtechnologie ingezet kan worden. Het is dus van belang dat de zorgmedewerkers op de hoogte zijn van de mogelijkheden van zorgtechnologie. Dit is de basis. Als de zorgmedewerker niet weet wat er beschikbaar is en hoe deze zorgtechnologie bij kan dragen aan de zorg voor een cliënt, zal het ook niet ingezet worden.
2. De cliënt moet akkoord gaan met het gebruik van de zorgtechnologie. Als de cliënt niet wil dat zorgtechnologie wordt ingezet of hier sceptisch over is, kan je in overleg met de cliënt bijvoorbeeld afspreken om de zorgtechnologie voor een korte periode uit te proberen en het gebruik daarna samen met de cliënt te evalueren.
3. De zorgmedewerker zal de zorgtechnologie aanvragen. Voor het aanvragen van zorgtechnologie moet een intern proces ingericht zijn. Dit gaat om organisatie specifieke afspraken. In het stuk hieronder lees je meer over waar je zoal aan moet denken bij het opstellen van het proces rondom de aanvraag van zorgtechnologie.
4. De zorgtechnologie zal daadwerkelijk worden ingezet bij de cliënt en de zorgmedewerker zal het gebruik van de zorgtechnologie opnemen in het (zorg)plan van de cliënt. De zorgmedewerker zal het doel en de inzet van de zorgtechnologie beschrijven. Op deze manier zijn alle betrokkenen op de hoogte van de inzet en kan er ook op deze inzet gerapporteerd worden.
5. De zorgmedewerker zal de inzet van de zorgtechnologie evalueren. Denk daarbij aan het evalueren door middel van vragen zoals: Hoe reageert de cliënt op de zorgtechnologie? Heeft de inzet iets opgeleverd/een positief effect? Draagt de inzet bij aan het behalen van het doel? Is de inzet nog nodig en gewenst? Over het moment van evalueren van zorgtechnologie moeten binnen de zorgorganisatie werkafspraken gemaakt worden. Bijvoorbeeld: wanneer evalueer je? Zo kan ervoor worden gekozen om de zorgtechnologie altijd tijdens de halfjaarlijkse evaluatie/het mono- of multidisciplinair overleg te evalueren. Wanneer de evaluatie van zorgtechnologie wordt opgenomen als een vast onderdeel van de (halfjaarlijkse) evaluatie, is er in ieder geval zekerheid dat de beoordeling van de zorgtechnologie met regelmaat plaatsvindt en dat dit niet vergeten wordt.

6. Het inzetten van zorgtechnologie kan op een gegeven moment niet meer toereikend of gewenst zijn. De zorgmedewerker moet dan weten wat er dient te gebeuren met zorgtechnologie die niet langer ingezet wordt bij een cliënt. Ook zal de zorgmedewerker de afspraken over het gebruik van de zorgtechnologie verwijderen uit het (zorg)plan van de cliënt. Net als voor het aanvragen, zal ook voor het beëindigen van zorgtechnologie een intern proces ingericht moeten zijn. Dit gaat om organisatie specifieke afspraken. In het stuk hieronder lees je daarover meer.

Aanvraag zorgtechnologie

Er zijn een aantal zaken waar je aan moet denken bij het opstellen van een proces rondom de aanvraag van zorgtechnologie, voorbeelden daarvan zijn:

- Voor welke cliënten mag er zorgtechnologie worden aangevraagd?
- Wie mag de zorgtechnologie aanvragen? Mag dit bijvoorbeeld pas vanaf een bepaald niveau/bepaalde deskundigheid?
- Moet er toestemming zijn van een manager voordat de zorgtechnologie wordt aangevraagd?
- Op welke manier kan de zorgmedewerker de technologie aanvragen? Moet dit bijvoorbeeld via een aanvraagformulier, of kan dit via een mailtje of mondeling?
- Bij wie moet de aanvraag ingediend worden? Waar moet deze aanvraag naar toe?
- Wie verwerkt de aanvraag?
- Binnen hoeveel tijd wordt de aanvraag (normaal gesproken) verwerkt?
- Hoeveel budget is er beschikbaar (per locatie of cliënt) voor zorgtechnologie?
- Hoe wordt de zorgtechnologie vanuit de zorgorganisatie aangevraagd bij de leverancier?
- Hoe wordt de aangevraagde (en toegekende) zorgtechnologie beschikbaar gesteld voor de zorgmedewerker? Wordt deze zorgtechnologie geleverd of moet de zorgmedewerker deze op een vaste plek ophalen? Zo ja, waar?

Beëindigen gebruik zorgtechnologie

Bij het opstellen van een proces voor het beëindigen van de inzet van zorgtechnologie moet er ook aan een aantal zaken gedacht worden, voorbeelden daarvan zijn:

- Wie beslist dat de inzet van de zorgtechnologie wordt beëindigd?
- Wanneer moet de zorgtechnologie geretourneerd worden?
- Wie is er verantwoordelijk voor het retourneren van de zorgtechnologie?
- Hoe wordt inzichtelijk dat een andere cliënt die op deze zorgtechnologie zit te wachten?
- Hoe moet de zorgtechnologie geretourneerd worden?
- Bij wie moet de zorgtechnologie geretourneerd worden?
- Moet er getekend worden voor het retourneren van zorgtechnologie?
- Wat als de cliënt na retournering toch opnieuw gebruik wil maken van de zorgtechnologie?
- Waar wordt de zorgtechnologie opgeslagen als deze niet wordt gebruikt? Wie heeft er toegang tot deze opgeslagen (beschikbare) zorgtechnologie?

Zorgtechnologie in Nedap Ons

De totale zorg voor de cliënt wordt gerealiseerd door de zorgmedewerkers en door de inzet van zorgtechnologie. Om de totale zorginzet inzichtelijk te maken, is het verstandig om naast de inzet van de zorg, ook inzet van de zorgtechnologie vast te leggen in het (zorg)plan van de cliënt. De doelen en afspraken over de inzet van zorgtechnologie kunnen op verschillende manieren opgenomen worden in het (zorg)plan van de cliënt.

We zullen een aantal mogelijkheden, waarop zorgtechnologie opgenomen kan worden binnen het ECD Nedap Ons, hieronder bespreken:

- Vanuit een profielvragenlijst met een doorkoppeling naar het (zorg)plan (toeleidingsvragenlijst)
 - Zorgtechnologie vastleggen in een (aparte/bestaande) profielvragenlijst, met doorkoppeling naar het (zorg)plan; waarbij de zorgtechnologie zichtbaar wordt onder de uitklapbare knop 'Profiel';
 - Bijv. Zorgtechnologie vastleggen in een 'ADL-kaart vragenlijst'.
 - Zorgtechnologie vastleggen in een (aparte/bestaande) profielvragenlijst, met doorkoppeling naar het (zorg)plan; waarbij de zorgtechnologie zichtbaar wordt onder de uitklapbare knop 'Profiel' en de inzet van de zorgtechnologie vervolgens ook uitgewerkt wordt bij de acties op dit gebied (in het (zorg)plan);

- Direct in het (zorg) plan
 - Zorgtechnologie vastleggen in het (zorg)plan bij een bestaand aandachtsgebied/doel (rondom de zorg). Bij de uitwerking van de acties rondom dit aandachtsgebied/doel worden dan zowel de acties voor de zorg beschreven, als de acties rondom de inzet van de zorgtechnologie.
 - Zorgtechnologie vastleggen in het (zorg)plan bij een speciaal aandachtsgebied voor zorgtechnologie. In dit geval wordt er een apart aandachtsgebied (en doel) aangemaakt (bijvoorbeeld “Aandachtsgebied: Zorgtechnologie”) waarbij alle acties rondom de inzet van zorgtechnologie worden beschreven en gebundeld.

Bij de keuze voor de manier van vastleggen van de zorgtechnologie, is het van belang om na te denken over een werkbaar proces en om rekening te houden met de administratieve last voor de zorgmedewerker.

Het is mogelijk om binnen Nedap Ons gebruik te maken van een verwijzing naar de interne protocollen (van een zorgorganisatie) rondom de inzet van zorgtechnologie, via een protocol-link.

Op deze manier hoeven niet alle standaardprotocollen opgenomen te worden in het (zorg)plan van de cliënt, maar zijn de protocollen wel gemakkelijk en snel toegankelijk voor de medewerker.

Conclusie

Zorgtechnologie kan bijdragen aan de kwaliteit van zorg en aan het ontlasten van zorgmedewerkers, maar er moet goed worden nagedacht, voordat zorgtechnologie überhaupt ingezet kan worden. Er moeten heldere proces- en werkafspraken zijn rondom de inzet van zorgtechnologie. Zorgtechnologie simpelweg alleen verwerken in het (zorg)plan van de cliënt is niet voldoende.

Heb je meer vragen over de inzet van zorgtechnologie? Neem dan contact met ons op!

Bronnen

1: <https://maken.wikiwijs.nl>

2: <https://icthealth.nl>